

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. J.

przeciwko C.(...) Spółce z o.o. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 września 2010 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 26 marca 2010 r., sygn.

akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie w zakresie odrzucenia zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 16 lipca 2009 r. w przedmiocie odrzucenia wniosku powoda o doręczenie odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 19 marca 2009 r. wraz z uzasadnieniem (punkt dwa), a w pozostałej części oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie powoda T. J. na postanowienie tego Sądu z dnia 16 lipca 2009 r. z uwagi na to, że mimo upływu terminu, wyznaczonego w wezwaniu, nie została wniesiona opłata od tego zażalenia.

W zażaleniu powód zarzucił, że kwestionowane orzeczenie narusza art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 3 i art. 19 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej u.k.s.c.) i art. 130² § 3 k.p.c.

przez przyjęcie, że zażalenie na postanowienie z 16 lipca 2009 r. podlega opłacie sądowej, skoro nie jest związany z opłatą sądową ani wniosek o przywrócenie terminu ani wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji celem nadania biegu złożonemu środkowi odwoławczemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie zażalenia wymaga rozważenia dwóch kwestii wiążących się ze skutecznością wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 16 lipca 2009 r. Pierwsza dotyczy dopuszczalności zażalenia na postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Zgodnie z treścią art. 394¹ § 2 k.p.c. zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji przysługuje w sprawach, w których dopuszczalna jest skarga kasacyjna i kwestionowane postanowienie kończy postępowanie w sprawie. Do tej kategorii postanowień nie należy to wydane w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu. Takie stanowisko zostało ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, począwszy od postanowienia z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 200/3/48 i podzielane jest również w rozpoznawanej sprawie. Podkreślenia wymaga, że na taki jego charakter wskazuje również konieczność wydania orzeczenia odnoszącego się do czynności, która wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu została podjęta. W tej sytuacji zażalenie na postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu do złożenia opisanego wniosku podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Nie było zatem problemu dotyczącego obowiązku wniesienia opłaty sądowej, skoro stosownie do art. 126 § 2 k.p.c. od pisma podlegającego odrzuceniu nie pobiera się opłaty.

Z tych względów zaskarżone postanowienie w tym zakresie było trafne, aczkolwiek z innych przyczyn, niż podniesione w jego uzasadnieniu, zaś zażalenie powoda podlegało oddaleniu w oparciu o art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

W odniesieniu do drugiej kwestii łączącej się ze skutecznością zażalenia wskazać należy, że w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej u.k.s.c.) wprowadzona została ogólna reguła obowiązująca na gruncie tej ustawy, że wniesienie opłaty od pisma uzależnione jest od przepisu przewidującego jej pobranie. Z kolei art. 3 ust. 2 pkt 1 u.k.s.c. traktuje o objęciu zażalenia obowiązkiem opłaty sądowej. Wprowadzone w art. 4 ust. 3 u.k.s.c. zwolnienie od obowiązku opłaty wniosku o sporządzenie uzasadnienia

oraz doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem, zgłoszonego w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji ma charakter wyjątku, który nie rozciąga się na inne pisma związane z realizacją wymienionego uprawnienia. Nie przewiduje wyłączenia obowiązku opłacenia zażalenia na postanowienie w przedmiocie odmowy doręczenia uzasadnienia orzeczenia art. 95 i art. 99 u.k.s.c., jak też dalsze podmiotowe zwolnienia w art. 96 do 98 u.k.s.c. Wysokość opłaty od zażalenia art. 19 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 18 u.k.s.c. odnosi do opłaty przewidzianej od pisma wszczynającego postępowanie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 r., III CZP 88/08, OSNC 2009/9/122). Nie można jednak stosować go do pism procesowych, które nie są związane z postępowaniem rozpoznawczym i nie dotyczą orzeczenia o istocie sporu. Wywołane zakwestionowaniem uprawnienia do uzyskania orzeczenia z uzasadnieniem incydentalne postępowanie, które może, ale nie musi zmierzać do zaskarżenia orzeczenia nie powinno być łączone z opłatą określoną wymienioną regulacją. Skoro zatem zażalenie podlega opłacie sądowej, a nie ma podstaw do ustalenia jej wysokości w oparciu o art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c., to zastosować należy opłatę określoną w art. 14 ust. 3 u.k.s.c. Takie zapatrywanie wyrażone zostało również w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZP 39/10, Biuletyn Sądu Najwyższego nr 7-8/2010, s. 9. Wobec tego określenie przez Sąd Apelacyjny opłaty na kwotę 20000 zł nie mogło wywołać skutku w postaci odrzucenia zażalenia, chociaż nie zasługuje na podzielenie stanowisko, że wnoszący zażalenie nie miał obowiązku uregulowania opłaty.

Z tych względów zaskarżone postanowienie w odniesieniu do zażalenia na postanowienie o odrzuceniu wniosku o doręczenie powodowi wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 19 marca 2010 r. podlegało uchyleniu w oparciu o art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.